

Rahandusministeerium

**ÜLEVAADE 2018. AASTAL EESTIS ANTUD
RIIGIABIST JA
VÄHESE TÄHTSUSEGA ABIST**

2019

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	3
1.1. Mõisted ja selgitused.....	4
1.2. Riigiabi reeglite ajakohastamine Euroopa Liidus.....	6
1.3. Riigiabi aruandluskohustus Euroopa Komisjoni ees	7
1.4. Statistika Eesti poolt Euroopa Komisjonile esitatud riigiabi teatiste ja grupierandi teatiste kohta	8
1.5. Kohtulahendid riigiabi valdkonnas	8
2. RIIGIABI	10
2.1. Riigiabi kogumaht Euroopa Liidus	10
2.2. Riigiabi kogumaht Eestis	12
2.3. Horisontaalne riigiabi ja regionaalabi	13
2.4. Sektoraalne abi.....	15
2.5. Riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks	15
3. VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI.....	16
3.1. Horisontaalne vähese tähtsusega abi	17
3.2. Üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi	18
3.3. Vähese tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmise toetamiseks.....	18
3.4. Vähese tähtsusega abi kalandussektoris	18
4. RIIGIABI JA VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI KOKKU	19
5. RIIGIABI JA VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI MEETMED FINANTSEERIMISALLIKATE LÕIKES	21
6. KOKKUVÕTE.....	23
Lisa I	24
Lisa II.....	25
Lisa III.....	30
Lisa IV	32
Lisa V.....	33
Lisa VI	39

1. SISSEJUHATUS

Rahandusministeeriumile on konkurentsiseaduse § 49 lõikega 5 pandud ülesanne esitada Vabariigi Valitsusele ülevaade eelmisel aastal Eestis antud riigiabist ja vähese tähtsusega abist. Sissejuhatuses anname põgusa ülevaate nii riigiabi mõistest kui ka riigiabi reeglite ajakohastamist Euroopa Liidus, mistõttu käsitlemist leiavad ka 2019. aastal toimunud muudatused.

Ülevaate koostamisel kasutas Rahandusministeerium riigiabi ja vähese tähtsusega abi registri¹ ning riigiabi ja vähese tähtsusega abi andjate täiendavate aastaaruannete andmeid. Ülevaade on väljamaksete põhine.

Vastavalt komisjoni määrusele 794/2004² peavad liikmesriigid esitama Euroopa Komisjonile (edaspidi ka *komisjon*) andmed eelmisel aastal antud riigiabi kohta iga aasta 30. juuniks, kuid koondaruande koostab komisjon üldjuhul aasta lõpuks.

Käesolev ülevaade sisaldab ka võrdlust mujal Euroopa Liidus antud riigiabiga. Viimase aruandetabeli ([State Aid Scoreboard 2018](#)) avaldas Euroopa Komisjon 24.01.2019 ja tabel sisaldab andmeid 2017. aastal Euroopa Liidus antud riigiabi kohta. Tabel 2018. a andmetega avaldatakse komisjoni poolt eeldatavalt 2019. a lõpus/2020. a alguses.

Eestis koordineerib riigiabi üldisi küsimusi Rahandusministeeriumi riigihangete ja riigiabi osakond. Põllumajanduse ja kalanduse ning osaliselt metsandusega³ seotud abiga tegeleb Maaeluministeerium. Transpordisektoris antava abiga seotud menetluse eest vastutab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Siseriiklikud riigiabi protseduurireeglid on sätestatud konkurentsiseaduse 6. peatükis, maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduses ning kalandusturu korraldamise seaduses.

---

¹ Riigiabi ja vähese tähtsusega abi register on loodud Rahandusministeeriumis alates 1. jaanuarist 2009. Registri põhimäärus on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 5. juuni 2012. a määrusega nr 41 „[Riigiabi ja vähese tähtsusega abi registri põhimäärus](#)“.

² [Komisjoni määrus \(EÜ\) nr 794/2004](#), millega rakendatakse nõukogu määrust (EL) nr 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 140, 30.04.2004, lk 1).

³ Maaeluministeerium tegeleb metsanduse selle osaga, mis on reguleeritud [Euroopa Liidu suunistega riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades aastateks 2014–2020](#) (ELT C 204, 01.07.2014) ja [Komisjoni määrusega \(EL\) nr 702/2014](#) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 193/1, 01.07.2014).

1.1. Mõisted ja selgitused

Riigiabi - Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi *ELTL*) artikli 107 lõikes 1 sätestatud abi.

Artikkel 107 lõige 1: „*Kui aluslepingutes ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust*”.

Riigiabi definitsiooni lepingu artikkel ei anna, vaid sätestab tingimused, mis peavad olema täidetud üheaegselt, et abi oleks käsitatav riigiabina. Seega otsustamisel, kas tegemist on riigiabiga, tuleb lähtuda järgmistest aspektidest:

- tegemist on majandustegevusega;
- abi antakse riigi, linna või valla vahenditest (või on omistatav avalikule sektorile);
- abimeetmel on valikuline iseloom, st ta on suunatud teatud ettevõtjale, ettevõtjate grupile või mingite kindlate kaupade tootmiseks;
- abimeede annab eelise abi saajale;
- abimeede moonutab või võib moonutada konkurentsi Euroopa Liidu liikmesriikide vahel ning kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

19.07.2016 Euroopa Liidu Teatajas avaldatud [riigiabi mõiste teatises](#) käsitletakse põhjalikult riigiabi definitsiooni kõiki elemente Euroopa kohtute pretsedendiõiguse ja Euroopa Komisjoni otsustuspraktika alusel.

Kuigi *ELTL* artikli 107 lõige 1 sätestab, et riigiabi on siseturuga põhimõtteliselt kokkusobimatu, nähakse sama artikli lõigetes 2 ja 3 ette abi liigid (erandid), mis on siseturuga kokkusobivad või mida võib siseturuga kokkusobivaks lugeda. Erandid ei tähenda seda, et liikmesriikidel on õigus abi anda või muuta antavat abi enne sellest komisjonile teatamist. Komisjonil on ainuõigus otsustada, kas riigiabi kuulub artikli 107 lõike 2 ja 3 alla, kuid abi kokkusobivuse tõendamise kohustus on liikmesriigil.

Enne komisjonile riigiabi andmise loa taotluse (riigiabi teatise) esitamist ning riigiabi andmise loa saamist ei tohi liikmesriik riigiabi andmist alustada (*ELTL* artikkel 108), välja arvatud vähese tähtsusega abi ja grupierandiga hõlmatud riigiabi puhul. Nimetatud artikli kohaselt kontrollib komisjon ka kõiki olemasolevaid abikavasid ja võib teha otsuse, millega kohustatakse liikmesriiki lõpetama siseturuga kokkusobimatu abi andmine või muutma abi andmise tingimusi.

Riigiabi võib anda horisontaalsetel eesmärkidel ehk **horisontaalne riigiabi** (näiteks abi teadus- ja arendustegevuseks, abi väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele, keskkonnakaitseabi, tööhõiveabi, koolitusabi, abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks), regionaalarengu edendamiseks (**regionaalabi**), sektoraalsetel eesmärkidel ehk **sektoraalne riigiabi** (näiteks abi põllumajandussektorile, kalandussektorile⁴ ja transpordisektorile).

⁴ Põllumajandus- ja kalandussektoris kehtivad tulenevalt *ELTL* artiklist 42 riigiabi osas erireeglid, mistõttu osadele põllumajandus- ja kalandussektori toetustest ei kohaldata *ELTL* artikleid 107-109. Käesolev ülevaade sisaldab üksnes riigiabi *ELTL* artikli 107 lõike 1 tähenduses. Seetõttu ei kajasta ülevaade kõiki põllumajandus- ja kalandussektori toetusi (näiteks osa Eesti Maaelu Arengukava põllumajandussektori toetustest, Kalandusfondi rakenduskava toetused, otse- ja üleminekutoetused, turukorraldusmeetmed).

Grupierandiga hõlmatud riigiabi - riigiabi, mida antakse komisjoni järgmiste grupierandi määruste alusel: nr 651/2014⁵, nr 702/2014⁶ ja nr 1388/2014⁷. Grupierandi määrustega kehtestab komisjon tingimused teatud liiki riigiabi andmiseks, tunnistades sellise riigiabi kokkusobivaks ühisturuga ja vabastab seetõttu määruste alusel antava abi riigiabi andmise loa taotluse esitamisest.

Grupierandi teatiste kohta komisjon otsuseid ei tee, mistõttu riigiabi meetme grupierandi määrusega kokkusobivuse eest vastutab liikmesriik.

Üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks antav abi on riigiabi, mida antakse Euroopa Komisjoni 20. detsembri 2011. a otsuse⁸ alusel.

Vähese tähtsusega abi (horisontaalne vähese tähtsusega abi⁹, põllumajandustoodete esmatootmiseks antav vähese tähtsusega abi¹⁰, kalandussektori ettevõtjatele antav vähese tähtsusega abi¹¹, üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antav vähese tähtsusega abi¹²) ei loeta riigiabiks. Vähese tähtsusega abi on seotud abi ülemmääraga. Vähese tähtsusega abi andmisel ei ole vaja komisjoni teavitada.

Abi vorm - riigiabi ja vähese tähtsusega abi võib anda erinevates vormides nagu toetus, sooduslaen, tagatis, kapitalisüst, maksuvabastus (s.h täielik või osaline maksuvabastus) jne.

Lühendid, mida ülevaates on kasutatud: EAS (Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus), EL-28 (Euroopa Liidu 28 liikmesriiki), EMKF (Euroopa Merendus- ja Kalandusfond), Erametsakeskus (Sihtasutus Erametsakeskus), ETAG (Sihtasutus Eesti Teadusagentuur), EITK (Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskus, KaM (Kaitseministeerium), KeM (Keskkonnaministeerium), KIK (Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus), KULKA (Eesti Kultuurkapital), KuM (Kultuuriministeerium), kultuuriabi (abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks), Lääne-Nigula VV (Lääne-Nigula Vallavalitsus), Rõuge VV (Rõuge Vallavalitsus), MAK (Eesti Maaelu Arengukava), MeM (Maaeluministeerium), MES (Maaelu Edendamise Sihtasutus), MKM (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium), MTA (Maksu- ja Tolliamet), Narva LAÖA (Narva Linna Arenduse ja Ökonoomika Amet), PRIA (Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet), RaM (Rahandusministeerium), RIA (Riigi Infosüsteemi Amet), RTK (Riigi Tugiteenuste Keskus), SA KredEx (Sihtasutus KredEx),

⁵ [Komisjoni määrus \(EL\) nt 651/2014](#) ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1) koos muudatustega.

⁶ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 702/2014](#) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 193, 01.07.2014).

⁷ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 1388/2014](#), millega tunnistatakse teatavat liiki abi kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks (ELT L 369, 24.12.2014).

⁸ [Komisjoni otsus](#) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes (ELT L 7, 11.01.2012).

⁹ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 1407/2013](#), milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013).

¹⁰ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 1408/2013](#), milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013), muudetud [komisjoni määrusega \(EL\) 2019/316](#).

¹¹ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 717/2014](#), milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.06.2014).

¹² [Komisjoni määrus \(EL\) nr 360/2012](#) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8-13), pikendatud kuni 31.12.2020.

SA Archimedes (Sihtasutus Archimedes), SA Eesti Filmi Instituut/EFI (Sihtasutus Eesti Filmi Instituut), SA Innove (Sihtasutus Innove), SA Tallinna INK (Sihtasutus Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid), TLN Ettevõtlusamet (Tallinna Ettevõtlusamet), SiM (Siseministeerium), TLN Kultuuriamet (Tallinna Kultuuriamet), TLN Linnakantselei (Tallinna Linnakantselei), TEHIK (Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus), TEHNOPOL (Sihtasutus Tallinna Teaduspark TEHNOPOL), TTJA (Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet), Tallinna SNA (Tallinna Spordi- ja Noorsooamet), VTTA (Veterinaar- ja Toiduamet), VKE (väikese ja keskmise suurusega ettevõtja), üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi (üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks antav vähese tähtsusega abi).

1.2. Riigiabi reeglite ajakohastamine Euroopa Liidus

Riigiabi reeglite ajakohastamise raames vaatas komisjon üle kehtivad riigiabi andmise reeglid, mille tulemusena kehtestati aastatel 2013-2019 mitu nõukogu ja komisjoni määrust ning komisjoni raamistikku ning teatist, mis on leitavad komisjoni kodulehelt.

Alates 2015. aastast hakkas komisjon avaldama selgitusi (nn analüütilisi juhendeid) taristute toetamist käsitlevate riigiabi reeglite kohta¹³. Liikmesriikide abistamiseks on komisjon koostanud grupierandi määruse nr 651/2014 kohta kontroll-lehed¹⁴ ja avaldanud vastused korduma kippuvatele küsimustele¹⁵.

2016. aastal avaldati riigiabi mõiste teatis, kus käsitletakse põhjalikult riigiabi definitsiooni kõiki elemente.

Riigiabi reeglite ajakohastamise raames kehtestati riigiabi suunistes, raamistikes ja määrustes (näiteks komisjoni määruse 651/2014 artikkel 9 ja Lisa III) nõue, mille kohaselt tuli kõikides liikmesriikides alates 1. juulist 2016 avalikustada andmed abi otsuste kohta, kui abi summa ületab 500 tuhat eurot¹⁶. Uute läbipaistvusnõuete täitmiseks on Euroopa Komisjon koostöös liikmesriikidega loonud nn läbipaistvusmooduli¹⁷ (i. k. *Transparency Award Module – TAM*). Alates 1. juulist 2016 on Eesti teinud TAMi kokku 314 kannet¹⁸. TAMi andmete kandmine on Eestis reguleeritud konkurentsiseaduse § 49² lõikega 3², maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse §-ga 45¹ ning kalandusturu korraldamise seaduse §-ga 47². Kord aastast viib komisjon läbi läbipaistvusnõuete täitmise kontrolli, mille käigus saadab liikmesriigile TAMis avaldatud andmete analüüsi ja palub selgitusi andmete esitamise tähtaja rikkumise kohta.

Eestis on tänu riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrile (RAR) horisontaalseteks eesmärkideks ning transpordisektorile antav riigiabi ja kogu vähese tähtsusega abi avalik alates 2011. aastast¹⁹, sealhulgas abi, mis jääb alla 500 tuhande euro.

¹³ Leitavad komisjoni kodulehelt ja Rahandusministeeriumi kodulehelt (rubriik „Riigiabi materjalid“).

¹⁴ Kontroll-lehed on saadetud riigiabi koostöövõrgustikule.

¹⁵ Leitav komisjoni kodulehelt ja Rahandusministeeriumi kodulehelt.

¹⁶ Põllumajandusliku esmatootmise ja kalandusabi puhul kehtivad madalamad piirmäärad (vastavalt 60 tuhat eurot ja 30 tuhat eurot) ning erireeglid. Läbipaistvusnõue kalandusabi osas jõustus 2017. aastal - grupierandiga hõlmatud riigiabi kohta 01.01.2017 ja komisjoni teatise „Kalandus- ja vesiviljelussektoris antava riigiabi kontrollimise suunised“ alusel antava riigiabi kohta 01.07.2017.

¹⁷TAMi päring on leitav aadressil: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home/>. Sama päring on leitav Rahandusministeeriumi kodulehelt (rubriik „Riigiabi materjalid“).

¹⁸ Kannete arv on kajastatud seisuga 05.09.2019.

¹⁹ Päringuid registrisse saab teha Rahandusministeeriumi kodulehelt.

16.07.2018 võttis Euroopa Komisjon vastu uuendatud dokumendi [parimate tavade juhend riigiabi kontrollimenetluste teostamiseks](#). Uus juhend asendab 2009. a parimate tavade juhendi ja integreerib endasse 2009. a „Komisjoni teatise lihtsustatud korra kohta teatavate riigiabi liikide käsitlemisel“.

Uues juhendis selgitab Euroopa Komisjon, kuidas ta rakendab riigiabi protseduure, et tagada protseduuride kiirus, läbipaistvus ja prognoositavus. Muu hulgas selgitatakse juhendis näiteks selliseid teemasid nagu

- eelteatise (pre-notification) menetlus, sealhulgas eelnevate mitteametlike kontaktide loomine Euroopa Komisjoniga;
- riigiabi andmise loa taotluste (riigiabi teatiste) menetlemine komisjonis, sealhulgas lisaküsimused liikmesriigile (tavapäraselt hiljemalt 4 nädalat pärast riigiabi teatise esitamist, üldjuhul vaid 1 (maksimum 2) küsimuste ring);
- kiirendatud protsess lihtsate juhtumite puhul ja
- järelevalve riigiabi meetmete üle, mida komisjon teostab iga-aastaselt.

26.11.2018 võeti vastu [nõukogu määruse \(EL\) 2015/1588](#) (nn võimaldamismäärus) muudatused (kehtestatud nõukogu määrusega (EL) [2018/1911](#)), millega laiendati nimetatud määruse kohaldamisala. Võimaldamismäärusega antakse Euroopa Komisjonile õigus välistada teatud abi eriliigid ELTL artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustusest (riigiabi loa taotlemisest), määrus on aluseks komisjoni grupierandi määruste kehtestamiseks.

Nõukogu määruse (EL) 2015/1588 muudatused võimaldavad Euroopa Komisjonil hiljem lisada grupierandi määrusesse nr 651/2014 riigiabi:

- 1) ELi keskselt hallatavate rahastamisvahendite või eelarveliste tagatiste kaudu suunatavale või toetatavale rahastusele, kui abi seisneb riigi ressurssidest antavas täiendavas rahastamises;
- 2) ELi Euroopa territoriaalse koostöö programmide kaudu toetatavatele projektidele.

Hetkel käivad komisjoni grupierandi määruse nr 651/2014 muutmise avalikud konsultatsioonid, mis kestavad kuni 27.09.2019. Määruse muutmise eelnõu esimene versioon on avaldatud komisjoni [kodulehel](#).

2019. aastal võttis komisjon vastu määruse nr 1408/2013 (põllumajanduslik vähese tähtsusega abi) muutmise määruse 2019/316²⁰, mis avalikustati Euroopa Liidu Teatajas 22.02.2019. Muudatused jõustusid kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas. Muudatustega tõsteti põllumajandusliku vähese tähtsusega abi ülemmäärasid kaheastmelise süsteemiga:

I aste: individuaalne piirmäär põllumajandustootjale 20 000 eurot, riigi ülempiir 1,25% põllumajanduse kogutoodangust (Eestil 11 375 375 eurot), lisatingimusi ei ole;

II aste: individuaalne piirmäär põllumajandustootjale 25 000 eurot, riigi ülempiir 1,5% põllumajanduse kogutoodangust (Eestil 13 650 450 eurot), sektoraalne ülempiir 50% riigi ülempiirist, kõikide ülempiiride järgimine registris.

Hetkel kasutab Eesti I astme süsteemi.

1.3. Riigiabi aruandluskohustus Euroopa Komisjoni ees

Vastavalt komisjoni määrusele 794/2004 esitab Eesti komisjonile abi andjatelt saadud andmete põhjal iga aasta 30. juuniks andmed eelmisel aastal antud riigiabi kohta. Maaeluministerium esitab andmed põllumajandus- ja kalandussektoris ning osaliselt metsandussektoris antud riigiabi kohta ning Rahandusministerium koondandmed ülejäänud valdkondades antud riigiabi kohta. Aruandlus on väljamaksete põhine.

²⁰ ELT L 51, 22.02.2019.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium esitab informatsiooni raudteetranspordi dotatsioonide kohta.

Komisjon koondab liikmesriikide esitatud andmed aruandetabeliks (*scoreboard*).

1.4. Statistika Eesti poolt Euroopa Komisjonile esitatud riigiabi teatiste ja grupierandi teatiste kohta

2018. aastal on Eesti esitanud komisjonile ühe riigiabi teatise, mille kohta tegi komisjon positiivse otsuse²¹.

Grupierandi teatise on Eesti esitanud 2018. aastal kokku 34. Määruse nr 651/2014 alusel esitati 30 grupierandi teatist²² erinevate abikavade ja üksikabi kohta, määruse nr 702/2014 alusel esitati 3 grupierandi teatist²³ ja määruse nr 1388/2014 alusel ühe grupierandi teatise²⁴.

2019. aastal on Eesti esitanud ühe riigiabi teatise²⁵.

Grupierandi teatise on Eesti esitanud 2019. aastal kokku 16. Määruse nr 651/2014 alusel esitati 15 grupierandi teatist²⁶ erinevate abikavade ja üksikabi kohta ja määruse nr 702/2014 alusel on esitatud üks grupierandi teatist²⁷.

1.5. Kohtulahendid riigiabi valdkonnas

Euroopa Kohtu lahend C-349/17 ebaseaduslikult antud riigiabi tagasinõudmise kohustusest.

Käesoleva aasta 5. märtsil tegi Euroopa Kohus olulise Eestit puudutava eelotsuse nn Eesti Pagari asjas C-349/17. Eelotsus sisaldab kõigile toetuse andjatele ebaseaduslikult antud riigiabi tagasinõudmise kohustusega seonduvalt olulisi juhiseid.

Vaidlus puudutas EASI otsust nõuda tagasi AS-ile Eesti Pagar antud toetus uue tootmisliini ostmiseks, kuna rikutud oli ergutava mõju kriteeriumi, sest ettevõtja oli enne abitaotluse esitamist juba sõlminud siduvaid kokkuleppeid projekti elluviimiseks.

Esimese olulise asjana tõi Euroopa Kohus oma otsuses välja, et liikmesriigi asutustel, kes abi annavad, ei ole ülesannet kontrollida, kas asjaomasel abil on tegelik ergutav mõju või mitte, vaid abi andja kohustus on kontrollida, kas neile esitatud abitaotlused vastavad või ei vasta ette

²¹ Abikava [SA.49827\(2018/N\)](#) “Muudatused seoses nõustajate koolitamise toetusega”. Otsus käsitleb riigiabi andmist kooskõlas Euroopa Liidu suunistega riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades aastateks 2014–2020.

²² Leitavad [Rahandusministeeriumi kodulehelt](#) (vt „Riigiabi materjalid“ => „Olemasolevad grupierandi teatised“, numbrid SA.50065 kuni SA.52737) ja [komisjoni kodulehelt](#).

²³ Leitavad [Maaeluministeeriumi kodulehelt](#) ja [komisjoni kodulehelt](#).

²⁴ Number SA.51970, leitav [komisjoni kodulehelt](#).

²⁵ Teatiste arv on kajastatud seisuga 05.09.2019. Riigiabi teatise “State aid in favour of maritime transport” esitaja on MKM. Euroopa Komisjon registreeris teatise numbriga SA.53469.

²⁶ Leitavad [Rahandusministeeriumi kodulehelt](#) (vt „Riigiabi materjalid“ => „Olemasolevad grupierandi teatised“, numbrid SA.52884 kuni SA.55004) ja [komisjoni kodulehelt](#).

²⁷ Leitav [Maaeluministeeriumi kodulehelt](#) ja [komisjoni kodulehelt](#)

nähtud tingimustele. Täiendavalt seoses ergutava mõjuga lisas Euroopa Kohus, et liikmesriigi abi andjad peavad igal üksikjuhul kontrollima, milline on abi saaja poolt enne abitaotluse esitamist võetud kohustuste täpne iseloom. Juhul, kui esineb tingimusteta ja õiguslikult siduv kohustus enne taotluse esitamist, ei oma tähendust see, milline on lepingust väljumisega seonduv kulu. Seega, kui abi saaja on enne abitaotluse esitamist võtnud tingimusteta ja õiguslikult siduvaid kohustusi, ei ole tal õigust abi saada.

Kui abi andja hilisemalt tuvastab, et riigiabi on antud ebaseaduslikult, on abi andjal kohustus ka ilma Euroopa Komisjoni vastavasisulise menetluseta antud abi omal algatusel tagasi nõuda, tuginedes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõikele 3. Lisaks selgitas Euroopa Kohus, et abi tagasinõudmisel on abi andja kohustatud abisaajalt nõudma ka intressi, võttes aluseks riigisiseseid õigusnormid. Intressi on kohustus nõuda kogu ajavahemiku eest, mille vältel abi saaja sai ebaseaduslikult antud abi kasutada. Üksnes abi tagastamiskohustust ilma intressita ei saa lugeda ebaseadusliku olukorra tagajärgede täielikuks heastamiseks sobivaks, kuna see ei taastaks endist olukorda ega kõrvaldaks täielikult konkurentsimoontust.

Õiguspärase ootuse kaitse põhimõttega seonduvalt tõi Euroopa Kohus oma lahendis välja, et liikmesriigi asutus ei saa ekslikult abi andes tekitada abi saajas õiguspärast ootust, et abi on seaduslik.

Viimaks selgitas Euroopa Kohus abi tagasinõudmisega seonduvalt aegumistähtaja osas, et abi tagasinõudmisele ei või otseselt, kaudselt ega analoogia alusel kohaldada Euroopa Komisjoni menetlusega sarnast kümneaastast tähtaega, vaid ebaseaduslik abi tuleb tagasi nõuda vastavalt kohaldatavas riigisiseses õiguses ette nähtud rakendusnormidele.

Eesti kohtutes ei ole kõnealune vaidlus käesoleval hetkel veel lõpplahendini jõudnud.

2. RIIGIABI

2.1. Riigiabi kogumaht Euroopa Liidus

Komisjoni viimane aruandetabel (*scoreboard*) käsitleb 2017. aastal Euroopa Liidus antud riigiabi, mistõttu on käesolevas ülevaates toodud võrdlus Eestis ja Euroopa Liidus antud riigiabi kogumahust 2017. aasta andmete baasil.

Komisjoni aruandetabelites ei kajastu riigiabi kogumahu selline abi, mida antakse üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks komisjoni 20. detsembri 2011. a otsuse alusel ja raudteetranspordi dotatsioonid²⁸. Aruandetabeliga võrreldavuse tagamiseks on tabelis 1 näidatud Eestis antud riigiabi üldmahu summa nii, nagu seda kajastab komisjon aruandetabel, see tähendab ilma eelnimetatud abita.

Tabel 1. 2017. aastal Euroopa Liidus antud riigiabi kogumaht absoluut- ja suhtarvudes

	Riigiabi kokku	Riigiabi kokku ilma põllumajandus- ja kalandussektorita		Riigiabi põllumajandussektorile		Riigiabi kalandussektorile ²⁹
	mln eurot	mln eurot	osakaal SKP-s (%)	mln eurot	osakaal SKP-s (%)	mln eurot
EU -28	116 217,5	110 685,0	0,72	5503,8	0,04	28,7
Eesti	247,2	235,9	1,03	11,3	0,05	0,0
Austria	1 859,4	1 736,6	0,47	122,2	0,03	0,6
Belgia	2 317,7	2 204,8	0,50	112,9	0,03	0,0
Bulgaaria	744,1	662,9	1,31	81,0	0,16	0,2
Hispaania	3 642,1	3 023,4	0,26	616,2	0,05	2,5
Horvaatia	597,7	476,3	0,98	121,1	0,25	0,3
Holland	2 389,2	1 962,3	0,27	426,9	0,06	0,0
Iirimaa	674,3	528,3	0,18	145,9	0,05	0,1
Itaalia	5 769,8	4 746,2	0,28	1 014,2	0,06	9,4
Kreeka	510,4	427,3	0,24	82,9	0,05	0,2
Küpros	114,9	104,2	0,54	9,9	0,05	0,8
Leedu	454,9	441,4	1,05	12,3	0,03	1,2
Luksemburg	162,8	149,8	0,27	13,0	0,02	0,0
Läti	475,9	436,3	1,63	39,6	0,15	0,0
Malta	88,6	88,6	0,80	0,0	0,00	0,0
Poola	7 396,8	7 070,7	1,52	326,1	0,07	0,0
Portugal	863,0	836,5	0,43	25,9	0,01	0,6
Prantsusmaa	17 420,2	16 824,6	0,74	592,8	0,03	2,8

²⁸ Komisjoni kontseptuaalsed ja metodoloogilised märkused [The 2018 Scoreboard – concepts and methodology](#). Andmed raudteesektori toetamist koondas komisjon eraldi tabelisse (aruandetabeli rubriik „*Subsidies to the railway sector*“).

²⁹ Komisjoni aruandetabelis on kalandussektorile antud riigiabi osakaal SKP-s väiksem kui 0,00%.

Rootsi	4 353,7	4 335,3	6,66	16,8	0,00	1,6
Rumeenia	941,3	922,1	0,50	19,2	0,01	0,0
Saksamaa	42 861,8	42 313,2	X	547,5	0,02	1,1
Slovakkia	272,4	221,5	0,26	50,9	0,06	0,0
Sloveenia	381,6	367,6	0,85	14,0	0,03	0,0
Soome	2 139,9	1 821,3	0,82	318,5	0,14	0,1
Taani	4 490,8	4 396,8	X	91,8	0,03	2,2
Tšehhi	2 903,7	2 676,2	1,34	222,9	0,12	4,6
Ungari	3 294,7	3 127,5	2,53	167,2	0,14	0,0
Ühendkuningriik	8 848,8	8 547,6	0,37	300,8	0,01	0,4

Tabelis 1 on toodud andmed Euroopa Liidu 28 liikmeriigi kohta. Kuna komisjoni aruandetabelis ei ole liikmesriigiti näidatud, kui suur on kokku riigiabi osakaal SKP-s, ei ole neid andmeid võimalik võrrelda. Seetõttu on järgnevalt võrreldud liikmesriikide riigiabi üldmahtu vaid absoluutsummates ja osakaalu SKP-s on võrreldud valdkonniti.

Vastavalt komisjoni aruandetabelile oli 2017. aastal Eesti (riigiabi maht absoluutarvudes 247,2 mln eurot) jätkuvalt väiksemate riigiabi andjate hulgas, kelleks olid lisaks Eestile Malta (88,6 mln eurot), Küpros (114,9 mln eurot), Luksemburg (162,8 mln eurot) ja Slovakkia (272,4 mln eurot).

Nagu 2015. ja 2016. aastal, oli ka 2017. aastal Eestis antud riigiabi osakaal SKP-s ilma põllumajandus- ja kalandussektorita kõrgem kui EL-28 riikides kokku (2016. a Eesti 0,82%, EL-28 kokku 0,65%; 2017. a Eesti 1,03%, EL-28 kokku 0,72%). Põllumajandussektorile antava riigiabi puhul oli Eestis antud riigiabi osakaal SKP-s EL-28 tasemel ehk 0,05%.

Täpsem ülevaade 2017. aastal Euroopa Liidus antud riigiabi mahtudest ja riigiabi osakaaludest SKP-s on kättesaadav komisjoni Konkurentsi Peadirektoraadi kodulehelt³⁰.

³⁰ [State Aid Scoreboard 2018](#)

2.2. Riigiabi kogumaht Eestis

Eestis antud riigiabi kogumaht 2018. aastal oli 304 241,1 tuhat eurot ja 2017. aastal 266 608,4 tuhat eurot³¹ (vt tabel 2).

Riigiabi kogumahu kajastub:

- 1) horisontaalne riigiabi;
- 2) regionaalabi;
- 3) sektoraalne riigiabi:
  - a. põllumajandussektorile antav abi (abi põllumajandustoodete esmatootmise, töötlemise ja turustamisega seotud tegevuste toetamiseks ning teatud metsandustegevuste toetamiseks);
  - b. kalandussektorile antav abi;
  - c. transpordisektorile antav abi.
- 4) riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks.

Riigiabi kogumahu ei ole arvestatud toetusi raudteesektorile (raudtee dotatsioonid)³².

Tabel 2. Eestis antud riigiabi kogumaht absoluut- ja suhtarvudes 2017-2018

	2017	2018
Riigiabi kokku		
- tuhat eurot	266 608,4	304 241,1
- osakaal SKP-s ³³ (%)	1,13	1,18

Võrreldes 2017. aastaga kasvas 2018. aastal antud riigiabi kogumaht Eestis 37 632,7 tuhat eurot ehk 14,1%. Riigiabi osakaal SKP-s suurenes 0,05 protsendipunkti võrra.

Riigiabi kogumahu kasvu mõjutas peamiselt horisontaalse riigiabi väljamaksete kasv 29 569,3 tuhat eurot. Suurenesid ka regionaalabi väljamaksed 2 504,5 tuhat eurot, abi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks 6 884,3 tuhat eurot ning vähenes sektoraalse riigiabi maht kokku 1 325,4 tuhat eurot (transpordisektorile³⁴ antud abi vähenes 1 905,6 tuhat eurot ja põllumajandussektorile antud riigiabi kasvas 579,4 tuhat eurot).

Lisas I on toodud riigiabi kogumahu jaotus tuhandetes eurodes abi vormide järgi.

Toetuse vormis anti 2018. aastal riigiabi 275 367,9 tuhat eurot ehk 90,5% riigiabi üldmahust. Toetuste maht kasvas võrreldes 2017. aastaga 66 233,3 tuhat eurot.

Maksuvabastuse ja maksusoodustuse vormis antud riigiabi maht moodustas 2018. aastal 28 771,6 tuhat eurot ehk 9,5% riigiabi kogumahust ning vähenes võrreldes 2017. aastaga 28 331,5 tuhat eurot. Selles vormis antud abi mahu vähenemise tingis abimeetme „Erimärgistatud diislikütuse aktsiisibastustuse põllumajandussektoris“ raames antava maksusoodustuse summa vähenemine abi saajate ringi korrigeerimise tõttu.

³¹ Summade arvutamine: täiseurodes summad abimeetmete lõikes on ümber arvutatud tuhandetesse ja seejärel ümardatud funktsiooniga “round“ ühe kohani pärast koma.

³² Raudtee dotatsioonid ja veerem: 2017. a 53,5 mln eurot, 2018.a hinnanguline summa 67,4 mln eurot.

³³ SKP jooksevhindades 2017. aastal 23 615,1 mln eurot, 2018. aastal 25 678,1 mln eurot. Allikas: <http://www.stat.ee/rahvamajanduse-arvepidamine>.

³⁴ 2018. aastal toetused Tallinna, Pärnu ja Kärdla lennujaama rekonstrueerimiseks.

Väikese osa moodustasid tagatise vormis antud riigiabi (101,6 tuhat eurot ehk 0,03% riigiabi kogumahust). Laenu vormis 2018. aastal riigiabi ei antud, 2017. aastal anti selles vormis riigiabi 31,3 tuhat eurot ehk 0,01% riigiabi kogumahust). Riskikapitali vormis³⁵ 2017. ja 2018. aastal riigiabi ei antud.

2.3. Horisontaalne riigiabi ja regionaalabi³⁶

2018. aastal anti horisontaalset riigiabi 248 329,7 tuhat eurot (vt tabel 3).

Sellest 157 913,0 tuhat eurot ehk 63,6% moodustas keskkonnakaitseabi (2017. aastal 72,5%). Teisel kohal on 66 065,3 tuhande euroga (26,6% horisontaalse riigiabi mahust) abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks (2017. aastal oli sellise abi maht 42 315,2 tuhat eurot ehk 19,3% horisontaalse riigiabi mahust). Kolmandal kohal on teadus- ja arendustegevusabi 13 263,6 tuhande euroga (5,3% horisontaalse riigiabi mahust). Võrreldes 2017. aastaga kasvas sellele eesmärgile antud riigiabi maht 5 209,7 tuhat eurot (2017. aastal oli kasv 8 053,9 tuhat eurot ehk 3,7%).

Aastaga vähenes keskkonnakaitseabi maht 625,9 tuhat eurot. Kuigi tunduvalt vähenes 2018. a kütuse aktsiisoodustuse summa põllumajandussektoris abi saajate ringi korrigeerimise tõttu (vähenemine 28 169,6 tuhat eurot), hakati 2018. aastal rakendada uut skeemi biometaanituru arendamise toetamiseks (AS Elering) ning kasvasid Keskkonnaministeeriumi ja KIKi toetused (vastavalt elektrienergiat tootvate kütiste moderniseerimine ja kaugküttesüsteemide investeeringud).

Kultuuriabi anti rohkem kui 2017. aastal 23 750,1 tuhat eurot, kasvas ka selle abi osakaal horisontaalse riigiabi kogumahus. Selline olukord on endiselt tingitud peamiselt kultuuri edendamise ja kultuuripärandi säilitamise suuremahulise abikava rakendamisest (Kultuuriministeerium).

Teadus- ja arendustegevusabi väljamaksed kasvasid peamiselt EASI rakendatava ettevõtte arenguprogrammi toetusmeetme ja SA Archimedes rakendusuuringute toetusmeetme arvelt.

Analoogselt 2017. aastaga moodustab spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antud abi horisontaalse riigiabi mahust ligikaudu 4,2 % (2018. aastal 10 504,2 tuhat eurot, 2017. aastal 9 324,4 tuhat eurot). Sellele eesmärgile suunatud riigiabi väljamaksed on peamiselt seotud Kultuuriministeeriumi spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristu arendamise kava rakendamisega ning RTK väljamaksetega piirkondade konkurentsivõime programmist.

Muudele horisontaalsetele eesmärkidele antud riigiabi moodustas 2018. aastal alla 1,0% kogu horisontaalse riigiabi mahust.

Regionaalabi anti 2018. aastal 11 134,5 tuhat eurot, mis on 29,0% rohkem kui 2017. aastal. Peamised regionaalabi andjad 2018. aastal olid PRIA ja KIK (vastavalt 49% ja 40,7% regionaalabi mahust). Regionaalabi kasvu mõjutas asjaolu, et hakkasid toimuma KIKi

³⁵ Osalus aktsiakapitalis.

³⁶ Regionaalabi võib anda piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus võrreldes EL keskmiste näitajatega.

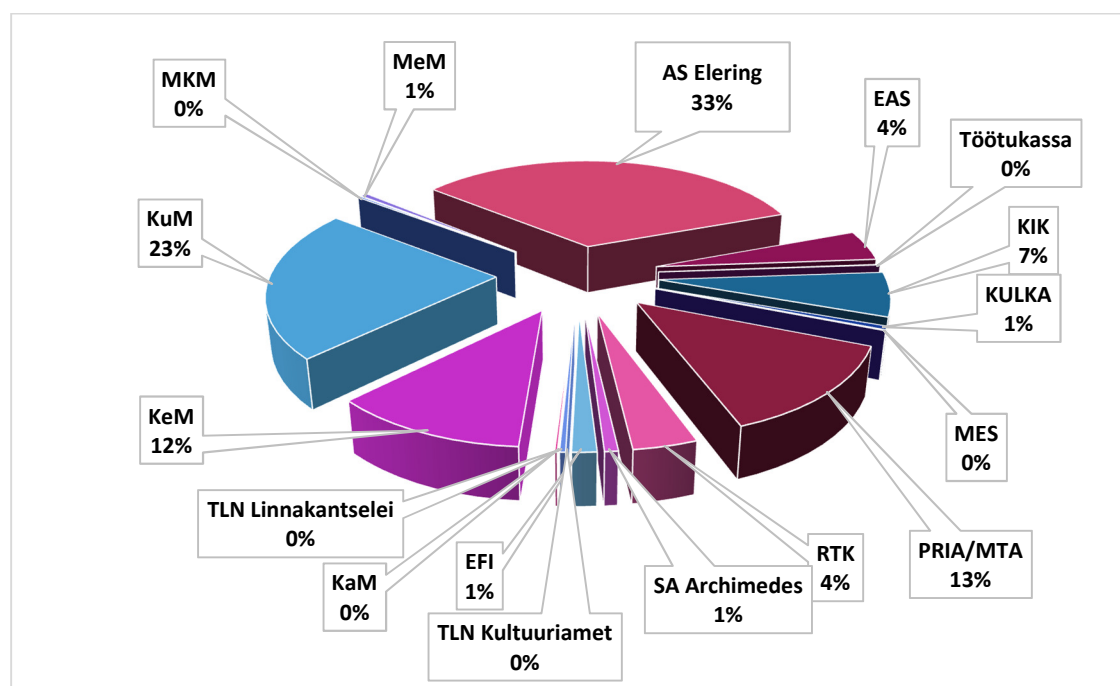
väljamaksed, mis on seotud enne 2018. aastat tehtud rahastamisotsustega ressursitõhususe meetmest.

Tabel 3. Horisontaalne riigiabi ja regionaalabi 2017-2018

	tuhat eurot			osakaal horisontaalse riigiabi mahust, muutus %- des
	2017	2018	+,-	+,-
1. Horisontaalne riigiabi kokku sealhulgas	218 760,4	248 329,7	+29 569,3	
1.1. teadus- ja arendustegevusabi	8 053,9	13 263,6	+5 209,7	+1,66
1.2. keskkonnakaitseabi	158 538,9	157 913,0	-625,9	-8,88
1.3. abi VKEdele	181,7	230,2	+48,5	+0,01
1.4. tööhõiveabi	61,7	147,5	+85,8	+0,03
1.5. koolitusabi	16,7	47,6	+30,9	+0,01
1.6. abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks	42 315,2	66 065,3	+23 750,1	+7,26
1.7. spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi	9 324,4	10 504,2	+1 179,8	-0,03
1.8. kohalikule taristule antav abi	267,9	158,3	-109,6	-0,06
2. Regionaalabi	8 630,0	11 134,5	+2 504,5	
Kokku horisontaalne riigiabi ja regionaalabi	227 390,4	259 464,2	+32 073,8	

Täpsema ülevaate 2017. ja 2018. aastal antud horisontaalsest riigiabist ja regionaalabist annab Lisa II.

Joonis 1. Horisontaalne riigiabi ja regionaalabi abi andjate lõikes 2018. aastal (%)

Joonisel 1 on kajastatud 2018. aastal antud horisontaalse riigiabi ja regionaalabi mahud abi andjate lõikes. 2018. aastal olid suurimateks horisontaalse riigiabi ja regionaalabi andjateks AS Elering³⁷ (86 566,4 tuhat eurot ehk 33% horisontaalse riigiabi ja regionaalabi kogumahust), Kultuuriministeerium (58 589,7 tuhat eurot ehk 22%), PRIA/MTA³⁸ (34 785 tuhat eurot ehk 13,0% horisontaalse riigiabi ja regionaalabi kogumahust) ja Keskkonnaministeerium³⁹ (30 356,9 tuhat eurot ehk 11,7% horisontaalse riigiabi ja regionaalabi kogumahust).

Järgnesid KIK (16 911,7 tuhat eurot) EAS (11 619,3 tuhat eurot) ja RTK (9 924,6 tuhat eurot). Nende abi andjate antud abi osakaal horisontaalse riigiabi ja regionaalabi kogumahust oli vastavalt 6,5%, 4,5% ja 3,8% horisontaalse riigiabi ja regionaalabi kogumahust.

Teiste abi andjate antud horisontaalse ja regionaalabi mahud jäid 2018. aastal alla 4% kogu horisontaalse riigiabi ja regionaalabi kogumahust.

2.4. Sektoraalne abi

Põllumajandussektorile anti 2018. aastal riigiabi summas 11 862,3 tuhat eurot ja 2017. aastal 11 282,9 tuhat eurot.

Kalandussektorile anti 2018. aastal riigiabi 0,8 tuhat eurot, 2017. aastal riigiabi ei antud. Transpordisektorile anti 2018. aastal riigiabi summas 6 570,2 tuhat eurot ja 2017. aastal 8 475,8 tuhat eurot.

Lisas III on näidatud, kuidas jagunes riigiabi andmine 2018. ja 2017. aastal erinevate abimeetmete vahel.

2.5. Riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks

Seda liiki riigiabi anti 2018. aastal 26 343,6 tuhat eurot, mis on 6 884,3 tuhat eurot rohkem kui 2017. aastal. Mõlemal aastal andsid riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks MKM, KIK, RIA ja TTJA.

Lisas IV on näidatud, kuidas jagunes riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks 2017. ja 2018. aastal erinevate abimeetmete vahel.

³⁷ AS Elering annab abi elektrituruseaduse alusel kehtestatud toetuskava elektrienergia tootmiseks taastuvenergia allikatest ja töhusal koostootmisel (SA.36023(2014/NN)) ja SA.47354(2017/NN) raames ning abi biometaanituru arendamiseks.

³⁸ Siin ja ülevaates edaspidi sisaldab PRIA/MTA tähistus andmeid nii PRIA antava abi kohta kui ka abimeetme „Erimärgistatud diislikütuse aktsiisiseodustus põllumajandussektoris“ kohta, mille puhul arvutab PRIA abi summa MTA andmete alusel.

³⁹ Keskkonnaministeerium andis riigiabi peamiselt abikava „Kasvuhoonegaaside saastekvootide tasuta eraldamine üleminekuperioodil elektrienergiat tootvate käitiste moderniseerimiseks“ (SA.33449) alusel.

3. VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI

2018. aastal moodustas kõikides sektorites antud vähese tähtsusega abi kokku 46 310,5 tuhat eurot⁴⁰, mis on 8,7% rohkem kui 2017. aastal (vt tabel 4).

Tabel 4. Vähese tähtsusega abi 2017-2018 abi vormide lõikes (tuhat eurot)

	Toetus		Tagatis		Laen		Kokku	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1. Horisontaalne vähese tähtsusega abi	37 274,40	40 191,0	867,5	508,8	141,7	50,7	38 283,6	40750,5
2. Üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi	3 320,00	3962,4	0	0	0	0	3 320,0	3962,4
3. Vähese tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmiseks	780,6	1467,6	118,2	15,0	24,7	18,7	923,5	1501,3
4. Vähese tähtsusega abi kalandussektoris	73,4	68,8	0	27,5	0	0	73,4	96,3
Kokku	41 448,40	45 689,8	985,7	551,3	166,4	69,4	42 600,5	46 310,5
%	97,3	98,7	2,3	1,2	0,4	0,1	100,0	100,0

Analoogselt 2017. aastaga moodustas 2018. aastal suurima osa ehk 98,7% toetuse vormis antud vähese tähtsusega abi. Tagatise vormis antud vähese tähtsusega abi osakaal on vähenenud umbes kaks korda (2017. aastal oli osakaal 2,3%, 2018. aastal 1,2% üldisest vähese tähtsusega abi mahust). Ka laenu vormis antud vähese tähtsusega abi samuti vähenes ja moodustas 2018. aastal 0,1% üldisest vähese tähtsusega abi mahust.

Täpsema ülevaate 2017. ja 2018. aastal antud vähese tähtsusega abist annab Lisa V.

⁴⁰ Summade arvutamine: täiseurodes summad abimeetmete lõikes on ümber arvutatud tuhandetesse ja seejärel ümardatud funktsiooniga „round“ ühe kohani pärast koma.

3.1. Horisontaalne vähese tähtsusega abi ⁴¹

Horisontaalne vähese tähtsusega abi (ilma üldmajandushuvi vähese tähtsusega abita ning põllumajandustootmises ja kalandussektoris antud abita) moodustas 2018. aastal 40 750,5 tuhat eurot, kasvades võrreldes 2017. aastaga 2 466,9 tuhande euro võrra (vt tabel 5).

Tabel 5. Horisontaalne vähese tähtsusega abi andjate lõikes 2017-2018 (tuhat eurot)

Horisontaalse vähese tähtsusega abi andjad	Vähese tähtsusega abi (tuhat eurot)			Osakaal vähese tähtsusega abi üldmahust (%)	
	2017	2018	+,-	2017	2018
Kaitseministeerium	50,0	80,0	+30,0	0,1	0,2
Keskonnaministeerium	101,2	124,5	+23,3	0,3	0,3
Kultuuriministeerium	457,0	209,4	- 247,6	1,2	0,5
Rahandusministeerium	0,0	3,0	+3,0	0,0	0,0
Siseministeerium	0,0	43,3	+43,3	0,0	0,1
EAS	12 999,5	11 886,70	- 1 112,8	34,0	29,2
EITK	4,8	0,0	- 4,8	0,0	0,0
ETAG	38,6	58,0	+19,4	0,1	0,1
KIK	1 324,4	932,8	- 391,6	3,5	2,3
SA KredEx	741,1	573,2	- 167,9	1,9	1,4
MES	268,1	107,4	- 160,7	0,7	0,3
PRIA	11 711,8	12 610,0	+898,2	30,6	30,9
RTK	1 785,9	2 553,8	+767,9	4,7	6,3
Narva LAÖA	60,6	6,9	- 53,7	0,2	0,0
Eesti Töötukassa	7 463,4	9994,2	+2 530,8	19,5	24,5
SA Archimedes	0,8	33,6	+32,8	0,0	0,1
SA Erametsakeskus	695,8	569,4	- 126,4	1,8	1,4
SA Innove	0,0	175,2	+175,2	0,0	0,4
SA TLN INK	0,0	14,6	+14,6	0,0	0,0
TEHIK	41,0	0,0	- 41,0	0,1	0,0
TEHNOPOOL	0,0	29,2	+29,2	0,0	0,1
Lääne-Nigula VV	12,8	25,1	+12,3	0,0	0,1
Rõuge VV	0,0	4,0	+4,0	0,0	0,0
Tartu Ülikool	2,8	19,9	+17,1	0,0	0,0
Tallinna Ettevõtlusamet	193,2	248,4	+55,2	0,5	0,6
Tallinna Kultuuriamet	330,8	437,9	+107,1	0,9	1,1
Tallinna SNA	0,0	10,0	+10,0	0,0	0,0
Kokku	38 283,6	40 750,5	+2 466,9	100,0	100,0

⁴¹ Vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 1407/2013 artikli 3 lõikele 2 „Liikmesriigi poolt ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 200 000 eurot. Liikmesriigi poolt ühele tasu eest kaupu vedavale maanteetranspordiettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 100 000 eurot“.

Analoogselt 2017. aastaga olid 2018. aastal suurimateks horisontaalse vähese tähtsusega abi andjateks PRIA, EAS ja Eesti Töötukassa (vastavalt 30,9%, 29,2% ja 24,5 horisontaalse vähese tähtsusega abi mahust).

Eeltoodud abi andjatele järgnesid RTK (6,3%), KIK 2,3%, SA KredEx ja SA Erametsakeskus (mõlemad 1,4%) ja Tallinna Kultuuriamet (1,1%) horisontaalse vähese tähtsusega abi mahust. Teiste abi andjate poolt antud horisontaalne vähese tähtsusega abi jäi 2018. aastal alla 1,0%.

3.2. Üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi⁴²

Üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi väljamaksed moodustasid 2018. aastal 3 962,4 tuhat eurot (KIKi, SA KredEx ja Lääne-Nigula Vallavalitsuse toetused) ja kasvasid võrreldes 2017. aastaga 642,4 tuhat eurot.

3.3. Vähese tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmise toetamiseks⁴³

2018. aastal anti vähese tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmise toetamiseks kokku 1 501,3 tuhat eurot (2017. aastal 923,5 tuhat eurot) järgmiselt: Keskkonnaameti toetused loomade tekitatud kahju hüvitamiseks olid 621,9 tuhat eurot, MESi tagatised 15,0 tuhat eurot ning laenu 18,7 tuhat eurot, Eesti Töötukassa erinevatest programmidest antud ettevõtluse alustamise ja palgatoetused 353,1 tuhat eurot, PRIA turuarendustoetus 5,1 tuhat eurot, kalanduspiirkonna kohaliku arengu strateegia rakendamise toetus 18,2 tuhat eurot ja erakorraline toetus kartuli- ja avamaaköögivilja kasvatajatele 465,7 tuhat eurot, KIKi toetused keskkonnaprogrammist 14,4 tuhat eurot ning Rõuge Vallavalitsuse ettevõtlustoetus 1,6 tuhat eurot.

Põllumajandusliku vähese tähtsusega abi kasv kokku oli 577,8 tuhat eurot ehk 62,6%, mis on tingitud PRIA poolt 2018. a erakorralise toetuse andmisest ning Töötukassa ja Keskkonnaameti toetuste kasvust (vastavalt 25,8% ja 34,8% 2017. a tasemest).

3.4. Vähese tähtsusega abi kalandussektoris⁴⁴

Vähese tähtsusega abi kalandussektoris anti 2018. aastal kokku 96,3 tuhat eurot ehk 31,2% rohkem kui 2017. aastal (2017. aastal 73,4 tuhat eurot). Kui 2017. aastal tagatise vormis vähese tähtsusega abi kalandussektorile antud ei antud, siis 2018. aastal oli selles vormis antud vähese tähtsusega abi 27,5 tuhat eurot (MESi tagatised).

⁴² Vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 artikli 2 lõikele 2: „Ühele üldist majandushuvi pakkuvat teenust osutavale ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme majandusaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 500 000 eurot.“

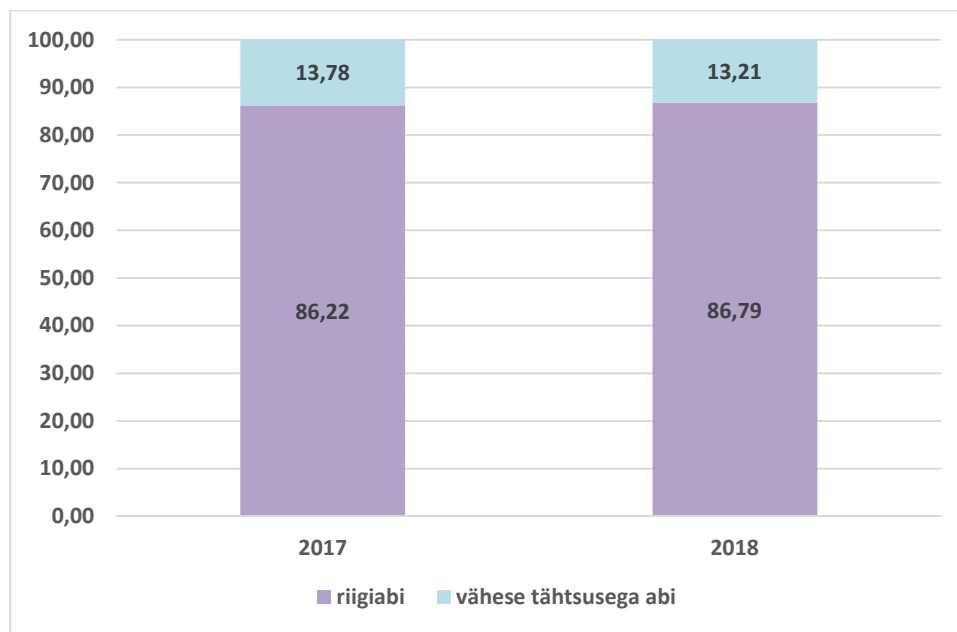
⁴³ Vastavalt komisjoni määrusega (EL) 2019/316 muudetud komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013 artikli 3 lõikele 2: „Liikmesriigi poolt ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 20 000 eurot“. Lisaks ei tohi põllumajandustoodete tootmisega tegelevatele ettevõtjatele sama perioodi jooksul Eestis antud vähese tähtsusega abi kokku ületada 11 375 375 eurot (riigi limiit).

⁴⁴ Vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 artikli 3 lõikele 2: „Liikmesriigi poolt kalandus- ja vesiviljelussektori ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 30 000 eurot“. Lisaks ei tohi Eestis kalandus- ja vesiviljelussektori ettevõtjatele sama perioodi jooksul antud vähese tähtsusega abi kokku ületada 3 930 000 eurot (riigi limiit).

4. RIIGIABI JA VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI KOKKU

2018. aastal Eestis ettevõtjatele antud abi kogumaht (riigiabi ja väheste tähtsusega abi kokku) oli 350 551,6 tuhat eurot. Võrreldes 2017. aastaga kasvas see 41 342,7 tuhande euro võrra (2017. aastal antud abi kogumaht oli 309 208,9 tuhat eurot) ehk 13,4%. Analoogselt eelmiste aastatega ei ole toimunud märkimisväärset muudatust riigiabi ja väheste tähtsusega abi proportsioonis (vt joonis 2).

Joonis 2. Riigiabi ja väheste tähtsusega abi 2017-2018 (%)

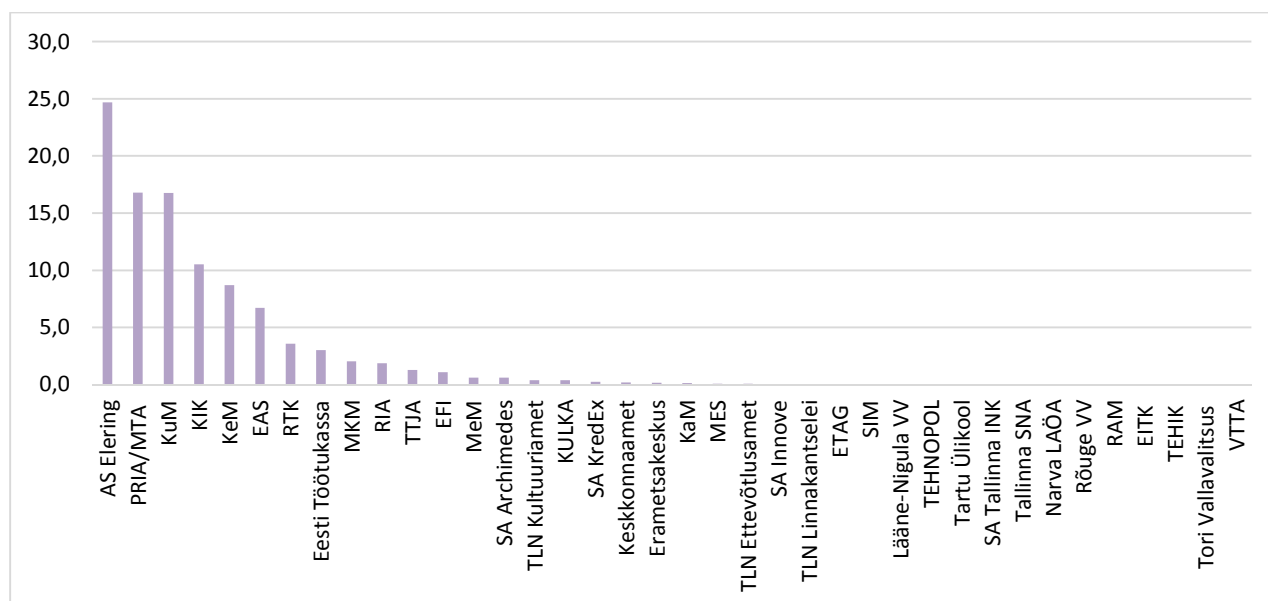
Ülevaate 2017. ja 2018. aasta riigiabi ja väheste tähtsusega abi mahtudest absoluutarvudes abi andjate lõikes annab Lisa VI.

Tabel 6. 2017. ja 2018 suurimad abi andjad (% riigiabi ja väheste tähtsusega abi kogumahust)

Riigiabi ja väheste tähtsusega abi andja	2017	2018	
AS Elering	25,1	24,7	▼
PRIA/MTA	26,9	16,8	▼
Kultuuriministeerium	13,0	16,8	▲
KIK	7,0	10,5	▲
Keskkonnaministeerium	5,2	8,7	▲
EAS	8,0	6,7	▼
Eesti Töötukassa	2,5	3,0	▲
MKM	1,2	2,0	▲
RIA	2,5	1,9	▼
TTJA	3,4	1,3	▼
EFI	2,1	1,1	▼

Teiste abi andjate poolt antud abi jäi 2018. aastal alla 1,0% kogu riigiabi mahust (vt joonis 3).

Joonis 3. 2018. aastal riigiabi ja vähese tähtsusega abi andjate lõikes (%)

5. RIIGIABI JA VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI MEETMED FINANTSEERIMISALLIKATE LÕIKES

Läbipaistvuse huvides antakse tabelis 7 ülevaade riigiabi ja vähese tähtsusega abi meetmete rahastamisest kõikide finantseerimisallikate lõikes.

Tabel 7. 2017. ja 2018. aastal antud riigiabi ja vähese tähtsusega abi kogumaht finantseerimisallikate lõikes (tuhat eurot)

	2017			2018		
	KOKKU	Eesti vahendid	Välis-vahendid	KOKKU	Eesti vahendid	Välis-vahendid
1. Horisontaalne riigiabi kokku sealhulgas	218 760,4	201 238,8	17 521,6	248 329,7	212 928,6	35 401,1
1.1. teadus- ja arendustegevusabi	8 053,9	352,5	7 701,4	13 263,6	491,5	12 772,1
1.2. keskkonnakaitsesabi	158 538,9	151 918,6	6 620,3	157 913,0	146 315,3	11 597,7
1.3 abi VKEdele	181,7	0,0	181,7	230,2	0,0	230,2
1.4. tööhõiveabi	61,7	44,7	17,0	147,5	77,4	70,1
1.5. koolitusabi	16,7	0,0	16,7	47,6	3,8	43,8
1.6. abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks	42 315,2	41 658,5	656,7	66 065,3	58 380,7	7 684,6
1.7. spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi	9 324,4	7 264,5	2 059,9	10 504,2	7 659,9	2 844,3
1.8. kohalikule taristule antav abi	267,9	0,0	267,9	158,3	0,0	158,3
2. Regionaalabi	8 630,0	3 061,0	5 569,0	11 134,5	1 631,5	9 503,0
3. Sektoraalne riigiabi	19 758,7	5 753,5	14 005,2	18 433,3	10 773,0	7 660,3
3.1. põllumajandus	11 282,9	5 753,5	5 529,4	11 862,3	7 072,2	4 790,1
3.2 transport	8 475,8	0,0	8 475,8	6 570,2	3 700,0	2 870,2
3.2. kalandus	0,0	0,0	0,0	0,8	0,8	0,0
4. Riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks	19 459,3	7 043,9	12 415,4	26 343,6	10 431,6	15 912,0
Riigiabi kokku	266 608,4	217 097,2	49 511,2	304 241,1	235 764,7	68 476,4
Vähese tähtsusega abi	42 600,5	14 487,9	28 112,6	46 310,5	15 135,7	31 174,8
Riigiabi ja vähese tähtsusega abi KOKKU	309 208,9	231 585,1	77 623,8	350 551,6	250 900,4	99 651,2

2017.-2018. aastal anti riigiabi ja vähese tähtsusega abi peamiselt Eesti vahenditest.

Välisvahendid hõlmavad Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi, Varjupaiga-, Rände-ja Integratsioonifondi ning Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismide vahendeid.

6. KOKKUVÕTE

2018. aastal toetati ettevõtjaid Eesti riigi ja EL vahenditest kokku (riigiabi ja vähese tähtsusega abi kokku) **350,6 mln euroga**, millest suurema osa ehk 86,8% moodustas riigiabi. 2017. aastal anti riigiabi ja vähese tähtsusega abi kokku 309,2 mln eurot, millest riigiabi moodustas 86,2%.

2018. aastal suurim abi andja oli AS Elering (24,7% kogumahust), kellele järgnes PRIA/MTA (16,8% kogumahust). Kolmandal kohal oli Kultuuriministeerium (16,8%), seejärel KIK (10,5%), Keskkonnaministeerium (8,7%), EAS (6,7%), Töötukassa (3,0%), MKM (2,0%), RIA (1,9%), TTJA (1,3%) ja EFI (1,1%). Teiste abi andjate osakaalud moodustasid vähem kui 1% abi kogumahust.

Võrreldes 2017. aastaga kasvas 2018. aastal antud riigiabi kogumaht Eestis 37,6 mln eurot ehk 14,1% ja moodustas **304,2 mln eurot**. Riigiabi osakaal SKP-s suurenes 0,05 protsendipunkti võrra.

Toetuse vormis anti 2018. aastal riigiabi 275,4 mln eurot ehk 90,5% riigiabi üldmahust.

Maksuvabastuse ja maksusoodustuse vormis anti 2018. aastal riigiabi 28,8 mln eurot ehk 9,5% riigiabi kogumahust, tagatise vormis 0,1 mln eurot ehk 0,03% riigiabi kogumahust. Muudes vormides riigiabi 2018. aastal ei antud.

Vähese tähtsusega abi kogumaht 2018. aastal kasvas ja moodustas kõikides sektorites kokku **46,3 mln eurot**. Analoogselt 2017. aastaga moodustas 2018. aastal suurima osa ehk 98,7% toetuse vormis antud vähese tähtsusega abi. Tagatise vormis antud vähese tähtsusega abi osakaal on vähenenud (2017. aastal 2,3%, 2018. aastal 1,2% üldisest vähese tähtsusega abi mahust). Vähese tähtsusega abi laenu moodustasid 2018. aastal 0,1% üldisest vähese tähtsusega abi mahust.

2017. JA 2018. AASTAL ANTUD RIIGIABI KOGUMAHU JAOTUS ABI VORMIDE JÄRGI (tuhat eurot)

Abi eesmärgid	Toetus		Maksuvabastus ja maksusoodustus		Laen		Tagatis		KOKKU	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1. Horisontaalne riigiabi	161 593,4	219 558,1	57 103,1	28 771,6	31,3	0,0	32,6	0,0	218 760,4	248 329,7
1.1. teadus- ja arendustegevusabi	8 053,9	13 263,6							8 053,9	13 263,6
1.2. keskkonnakaitseabi	101 435,8	129 141,4	57 103,1	28 771,6					158 538,9	157 913,0
1.3. abi VKEdele	181,7	230,2							181,7	230,2
1.4. tööhõiveabi	61,7	147,5							61,7	147,5
1.5. koostööabi	16,7	47,6							16,7	47,6
1.6. abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks	42 282,6	66 065,3					32,6	0,0	42 315,2	66 065,3
1.7. spordi- ja mitmetarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi	9 293,1	10 504,2			31,3	0,0			9 324,4	10 504,2
1.8. kohalikule taristule antav abi	267,9	158,3							267,9	158,3
2. Regionaalabi	8 464,2	11 101,4					165,8	33,1	8 630,0	11 134,5
3. Sektoraalne riigiabi	19 617,7	18 364,8					141,0	68,5	19 758,7	18 433,3
3.1. põllumajandussektor	11 141,9	11 794,6					141,0	67,7	11 282,9	11 862,3
3.2. kalandussektor	0,0	0,0					0,0	0,8	0,0	0,8
3.3. transpordisektor	8 475,8	6 570,2					0,0		8 475,8	6 570,2
4. Riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks	19 459,3	26 343,6							19 459,3	26 343,6
KOKKU	209 134,6	275 367,9	57 103,1	28 771,6	31,3	0,0	339,4	101,6	266 608,4	304 241,1
%	78,44	90,51	21,42	9,46	0,01	0,00	0,13	0,03	100,00	100,00

* sisaldab toetuste all ka riigiabi, mida antakse kinnisasja tasuta või alla hariliku väärtuse kasutusse andmise abikava raames.

Lisa II

**2017. JA 2018. AASTAL ANTUD HORISONTAALNE RIIGIABI JA
REGIONAALABI (tuhat eurot)**
HORISONTAALNE RIIGIABI

Abi andja	Abimeede/eesmärk	2017	2018
Teadus- ja arendustegevusabi			
Kaitseministeerium	Kaitsetööstuse arendustoetused (SA.46767)	0,0	400,0
EAS		6 926,3	10 513,9
	Ettevõtte arenguprogrammi toetusmeede (SA.44471)	1 663,3	4 884,8
	Klastrite arendamise toetus 2014-2020 (SA.42027)	230,1	323,3
	Tehnoloogia arenduskeskuste toetus 2014 - 2020 (SA.39872)	4 771,8	5 305,8
	Tootmisettevõtete arendustoetus (SA.34877)	261,0	0,0
	Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetus (SA.40835)	0,1	0,0
MKM		91,5	91,5
	Rakendusuringu tellimine (üksikabi) (SA.48006)	91,5	30,5
	Rakendusuringu tellimine (üksikabi) (SA.51067)	0,0	61,0
RTK	(Interreg V-A) EE-LV - Estonia-Latvia (GBER) SA.45041	84,8	165,3
SA Archimedes	Rakendusuringute toetamine nutika spetsialiseerumise kasvualdkondades (SA.43183)	951,3	2 092,9
Kokku teadus- ja arendustegevusabi		8 053,9	13 263,6
Keskkonnakaitseabi			
Keskkonnaministeerium		15 952,5	30 356,9
	Abikava "Kasvuhoonegaaside saastekvootide tasuta eraldamine üleminekuperioodil elektrienergiat tootvate käitiste moderniseerimiseks" (SA.33449)	14 437,1	28 449,7
	Saastetasu asendamise ja energiatõhususe edendamise kava (SA.41385)	1 515,4	1 907,2
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Kütteinena kasutatud biogaasi aktsiisivabastus (SA.40745)	610,7	448,8
AS Elering		77 472,3	86 566,4
	Toetuskava elektrienergia tootmiseks taastuvenergia allikatest ja tõhusal koostootmisel (SA.36023(2014/NN))	77 472,3	47 617,3
	Toetuskava SA.36023(2014/NN)) elektrienergia tootmiseks taastuvenergia allikatest ja tõhusal koostootmisel muutmine (SA.47354(2017/NN))	0,0	36 419,0
	Biometaanituru arendamise toetamine (SA.49198)	0,0	2 530,1

KIK		8 011,0	12 218,1
	Keskkonnaprogrammist grupierandiga hõlmatud riigiabi andmise tingimused (SA.39671)	1 390,7	620,4
	Kaugküttesüsteemide investeringute toetamise tingimused (SA.44282)	6 620,3	11 597,7
PRIA/MTA	Erimärgistatud diislikütuse aktsiisiseodustus põllumajandussektoris ⁴⁵ (2017. a SA.45430 ja SA.48504; 2018. a SA.48504)	56 492,4	28 322,8
Kokku keskkonnakaitseabi		158 538,9	157 913,0
Abi VKEdele			
RTK	(Interreg V-A) EE-LV - Estonia-Latvia (SA.45041)	0,0	2,5
EAS		181,7	227,7
	Ettevõtte arenguprogrammi toetusmeede SA.44471 (VKEde messidel osalemine)	140,5	204,6
	Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetus (SA.40835)	41,2	23,1
Kokku abi VKEdele		181,7	230,2
Tööhõiveabi			
Töötukassa		61,7	147,5
	Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks 2015-2020 (SA.40451)	2,8	28,5
	Tööhõiveprogramm 2016-2017 (SA.44051)	2,0	0,0
	Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale (2016-2020) (SA.44055)	17,2	51,5
	Tööhõiveprogramm 2016-2017 (2) (SA.45431)	10,5	0,0
	Tööhõiveprogramm 2017-2020 (SA.48298)	29,2	65,0
	Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks (II) (SA.48573)	0,0	2,5
Kokku tööhõiveabi		61,7	147,5
Koolitusabi			
Töötukassa	Tööhõiveprogramm 2017-2020 (SA.48298)	0,0	3,8
EAS		16,7	43,8
	Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetamise toetus 2014-2020 (SA.40835)	0,0	2,1
	Ettevõtte arenguprogrammi toetusmeede (SA.44471)	11,0	35,3
	Tehnoloogia arenduskeskuste toetamine (SA.39872)	5,7	6,4
Kokku koolitusabi		16,7	47,6
Abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks			
SA Eesti Filmi Instituut		6 478,0	3 809,4

⁴⁵ Abi elemendi arvutab PRIA MTA poolt esitatud andmete (ostetud kütuse kogused) alusel.

	Abikava "Eesti audiovisuaalsektori toetamine" (SA.37526(2013/N))	5 764,3	3 680,2
	Film Estonia toetuskava (SA.44156)	162,7	0,0
	Abikava "EV100 teledraamasari /Estonian Republic 100 high-end mini TV series"(SA.48110)	551,0	129,2
Eesti Kultuurkapital	Abikava "Eesti audiovisuaalsektori toetamine" (SA.37526(2013/N))	2 014,9	1 339,7
Kultuuriministeerium		32 527,4	50 988,3
	Abikava "Eesti audiovisuaalsektori toetamine" (SA.37526(2013/N))	653,5	762,5
	Eesti kultuur maailmas 2017 (SA.47560)	563,3	0,0
	Eesti kultuur maailmas 2018 (SA.49204)	0,0	370,4
	Eesti ühiskonnas lõimumist toetavad tegevused (muukeelse info esitamisvõimekuse suurendamine) (SA.41207)	63,8	54,0
	Kinnisasja tasuta või alla hariliku väärtuse kasutusse andmise abikava (SA.45819)	863,1	863,1
	Riiklik hüvitis rahvusvahelise näituse omaniku kantud kahju eest (SA.38391 (2014/N))	32,6	54,3
	Kultuuri edendamise ja kultuuripärandi säilitamise abikava (SA.46893)	30 351,0	48 884,0
EAS		234,2	405,3
	Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetamise toetus 2014-2020 (SA.40835)	0,0	17,7
	Rahvusvaheliste kultuurisündmuste toetus toetamine (SA.43105)	64,1	71,2
	Rahvusvaheliste suursündmuste toetamine (SA.44759)	170,1	110,6
	Rahvusvahelise pereturismi atraktsiooni toetus (SA.45890)	0,0	205,8
Maaeluministeerium	Investeeringutoetus Sihtasutusele Eesti Maaelumuuseumid kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks (SA.52302)	0,0	1 365,0
RTK	Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise investeeringute toetus (SA.41188)	368,3	7 233,4
Tallinna Kultuuriamet		692,3	924,2
	Tallinna Lauluväljaku raadiotorni rekonstrueerimine ja laulukaare trosside vahetamine (SA.48402)	402,8	41,1
	Tallinna Lauluväljaku hoonete ja rajatiste renoveerimine (SA.48854)	289,5	0,0
	Tallinna Lauluväljaku hoonete ja rajatiste renoveerimine (2) (SA.51900)	0,0	529,1
	Sihtasutuse Tallinna Lauluväljak tegevuskulude toetus (SA.52153)	0,0	250,0
	Eesti Kooriühingu festivali EUROPA CANTAT XX korraldamine Tallinnas 2018. aastal (SA.51468)	0,0	104,0
Kokku abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks		42 315,2	66 065,3
Abi spordi ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule			
Kultuuriministeerium	Spordi- ja mitmeotstarbelise vaba aja veetmise taristu arendamise abikava (SA.43915)	7 261,3	7 601,4

MES	Rahastamisleping nr 10 Maaelu arengukava 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi haldamiseks (SA.44753)	31,3	0,0
EAS		11,3	320,9
	Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetus (muutmise 2016) (SA.45631)	11,3	0,0
	Väikesadamate võrgustiku väljaarendamise toetus - 2014–2020 (SA.47880)	0,0	320,9
RTK		2 020,4	2 523,4
	Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise investeeringute toetus (SA.41188)	2 020,4	2 206,7
	(Interreg V-A) EE-LV - Estonia-Latvia (SA.45041)	0,0	316,7
Tallinna Linnakantselei	Kalevi Keskstaadioni I etapi rekonstrueerimise finantseerimine (SA.47641)	0,0	58,5
Kokku abi spordi ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule		9 324,4	10 504,2
Kohalikule taristule antav abi			
KIK	Biometaani transpordisektoris tarbimise toetamise tingimused (SA.43899)	267,9	158,3
Kokku kohalikule taristule antav abi		267,9	158,3
KOKKU horisontaalne riigiabi		218 760,4	248 329,7

REGIONAALABI

Abi andja	Abikava/eesmärk	2017	2018
EAS	Rahvusvahelise pereturismi atraktsiooni toetus (SA.45890)	0,0	103,9
KIK		1 912,4	4 535,3
	KIK Keskkonnaprogrammist grupierandiga hõlmatud riigiabi andmise tingimused (SA.39671)	770,0	0,0
	Keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekunud rahast regionaalabi andmine (X 583/2009)	1 142,4	629,2
	Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnikasse; ressursijuhtimissüsteemide ja toetavate IT-rakenduste toetamine (SA.46220)	0,0	3 906,2
MES	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate võlakohustuste tagamise kord (tagatiste kava) - Ü (2017.a SA.41813; 2018. a SA.49878)	165,8	33,1
PRIA		6 551,8	5 462,2
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (SA.43185)	1 811,2	1 320,2
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav	2 743,0	3 401,1

	mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (SA.41922)		
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antava tunnustatud tootjarühma põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeeringutoetus (SA.43265)	1 889,3	30,6
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (2) (SA. 46779)	102,8	1 259,1
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antava tunnustatud tootjarühma põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeeringutoetus (2) (SA.47023)	5,5	160,1
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (3) (SA.51282)	0,0	35,6
KOKKU regionaalabi		8 630,0	11 134,5

Lisa III

2017. JA 2018. AASTAL ANTUD SEKTORAALNE RIIGIABI (tuhat eurot)

Abi andja	Abimeede/eesmärk	2017	2018
Põllumajandussektor			
PRIA		8 490,1	11 008,3
	Põllumajandusloomade aretustoetus (SA.46980)	2 401,6	4 203,4
	Turuarendustoetus (2017. a SA.47292; 2018. a SA.50035)	187,2	171,8
	Põllumajandustootja asendamise toetus (SA.39547)	500,0	480,7
	Kindlustustoetus (SA.40488)	9,9	3,9
	MAK 2014-2020 meetme 12 „Natura 2000“ alal asuva erametsamaa kohta antav toetus (SA.47248)	4 016,0	4 309,4
	MAK 2014-2020 meetme 8 Metsaala arengu ja metsade elujõulisuse parandamise investeeringutoetus (SA.41648)	1 030,7	1 411,6
	MAK 2014-2020 meetme 1 Teadmussiirde pikaajalised programmid (2017. a SA.41637; 2018. a SA.41637 ja SA.48817)	65,5	98,0
	MAK 2014-2020 meetme 2.1 „Nõustamisteenuse toetamine“ metsanduse valdkonnas (SA.41636)	9,5	6,1
	MAK 2014-2020 meetme 9 „Tootjarühma loomise ja arendamise toetus“ raames antav starditoetus metsandussektori tootjarühmadele (SA. 42893(2015/N))	200,0	190,0
	MAK 2014-2020 meede 2.3 „Nõustajate koolitustoetus“ (SA.41173(2015/N))	69,7	123,1
	MAK 2014-2020 meetme 1 „Teadmussiire ja teavitus“ rames antud teadmussiirde ja teavituse toetus (SA.41986 ja SA.49253)	0,0	10,3
Maaeluministeerium	Abi hukkunud põllumajandusloomade korjaste hävitamise ja kokkuveokulude katmiseks (2017. a SA.47034; 2018. a SA.49733)	699,6	786,3
MES	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele võlakohustuste tagamise kord (tagatiste kava) (SA.41494)	141,0	67,7
Veterinaar- ja Toiduamet	Sigade Aafrika katku likvideerimise kulude katmine ja kahjude hüvitamine põllumajandustootjatele, kes on VKE-d (SA.45614)	1 952,2	0,0
Kokku põllumajandussektor		11 282,9	11 862,3
Kalandussektor			
MES	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele võlakohustuste tagamise kord (tagatiste kava) (SA.41494)	0,0	0,8
Kokku kalandussektor		0,0	0,8
Transpordisektor			

TTJA	Investeering Tallinna lennujaama lennualataristusse SA.39315 (2015/N)	8 475,8	2 870,2
MKM		0,0	3 700,0
	Pärnu lennujaama rekonstrueerimine (SA.51569)	0,0	2 700,0
	Kärdla lennujaama rekonstrueerimine (SA.51570)	0,0	1 000,0
Kokku transpordisektor		8 475,8	6 570,2
KOKKU sektoraalne riigiabi		19 758,7	18 433,3

Lisa IV

2017. JA 2018. AASTAL ANTUD RIIGIABI ÜLDIST MAJANDUSHUVI PAKKUVATE TEENUSTE OSUTAMISEKS (tuhat eurot)

Abi andja	Abikava/eesmärk	2017	2018
MKM		2 868,5	2 893,0
	Postiteenused - hüvitis perioodiliste väljaannete edastamise eest	1 253,5	1 278,0
	Väikelennujaamade dotatsioon	1 615,0	1 615,0
KIK		6 728,1	15 298,9
	Perioodi 2014-2020 veemajanduse toetamine	2 552,7	7 760,3
	KKP veemajanduse SGEI	4 175,4	7 538,6
RIA	Uue põlvkonna elektroonilise side baasvõrgu toetamise tingimused ja investeeringute kava koostamise kord	7 678,0	6 562,1
TTJA	Sviby, Triigi, Sõru, Naissaare ja Kihnu sadamate rekonstrueerimine	2 184,7	1 589,6
KOKKU	riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks	19 459,3	26 343,6

Lisa V

2017. JA 2018. AASTAL ANTUD VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI (tuhat eurot)

Abi andja	Abikava/eesmärk	2017	2018
Väheste tähtsusega abi			
Kaitseministeerium	Patriootilise filmi- ja videoloomingu toetamine	50,0	80,0
Keskkonnaministeerium		101,2	124,5
	Meetme „Ettevõtete energia- ja ressursitõhusus“ tegevuse 4.3.2 „Energia- ja ressursijuhtimise alaste koolituste läbiviimine“ (koolitus)	0,0	86,2
	Meetme „Ettevõtete energia- ja ressursitõhusus“ tegevus 4.3.3 „Energia- ja ressursijuhtimise alase teadlikkuse tõstmine“	0,0	0,0 ⁴⁶
	Saastetasu asendamise väheste tähtsusega abi kava	9,7	8,5
	Riigivara võõrandamine SA-le Aidu Veespordikeskus (üksikabi)	91,5	0,0
	Riigivara alla hariliku väärtuse võõrandamine Lääne-Harju vallale	0,0	29,8
Kultuuriministeerium		457,0	209,4
	Arhitektuuri ja Disaini Projektid 2018	0,0	34,9
	Programm „Muusikafestivalid, -korraldajad ja -kollektiivid 2017“	392,0	0,0
	Läänemere Kunstisadama eelprojekti koostamine	65,0	0,0
	Heliloomingu tellimine ja muusikaalased väljaanded 2018	0,0	147,0
	Rahvusvaheliste spordisündmuste läbiviimine Eestis 2018	0,0	27,5
Siseministeerium	Kommunikatsioonibüroo JLP AMIF projekti toetus	0,0	43,3
Rahandusministeerium	Toetus Tartu Ülikoolile planeerimiskonverentsi korraldamiseks (üksikabi)	0,0	3,0
EAS		12 999,5	11 886,7
	Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamise programm perioodil 2014-2020	198,2	16,9
	Eesti-Norra koostööprogramm 2014-2021	0,0	5,6
	Ettevõtlusteadlikkuse arendamine – nõustamine MAKi kaudu	82,7	95,7
	Ettevõtlusteadlikkuse arendamine	4 027,2	3 682,7
	Ettevõtte arenguprogrammi toetusmeede	1 398,2	2 861,1
	Innovatsiooni- ja arendusosakute toetus	1 479,5	921,6
	Ettevõtjate võrkudega liitumise programm	56,3	302,7
	Keskkonnasõbraliku innovatsiooni arendamine IKT abil	12,8	0,0
	Klastrite arendamise toetus 2014-2020	1 126,7	1 302,6
	Kõrge potentsiaaliga innovaatiliste ettevõtete arendamise programm „Start-up Eesti“	3,0	80,8

⁴⁶ 2018. a kulud olid 27,65 eurot.

	Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetamise toetus VTA 2014-2020	3 055,9	1 370,4
	Loomemajandusalase teadlikkuse tõstmine, teadmiste ja oskuste arendamine ning loomemajanduse ja teiste sektorite koostoime suurendamine	205,9	14,4
	Rahvusvahelise pereturismi atraktsiooni toetamine	0,0	0,7
	Rahvusvaheliste sündmuste ja konverentside toetamine 2014-2020	604,8	594,4
	Rahvusvaheliste suursündmuste toetus 2014-2020	194,8	206,4
	Tehnoloogia arenduskeskuste toetus 2014 -2020	188,4	177,4
	Tugiteenus- ja arenduskeskuste investeeringu-toetus	365,1	0,0
	Väikesadamate võrgustiku väljaarendamise toetamine	0,0	1,3
	Välismessitoetus	0,0	118,0
	Välisvõrbamise toetus	0,0	134,0
Eesti Töötukassa		7 463,4	9 994,2
	Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks 2015-2020	876,4	2 527,5
	Tööturuteenuste ja -toetuste seadus ning Tööhõiveprogramm 2016-2017	4 479,8	4 390,5
	Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale 2016-2020	2 107,2	3 076,2
ETAG		38,6	58,0
	7. raamprogrammi ja COST koostöövõrgustiku projektide ettevalmistustoetus	38,6	37,8
	Teaduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine "Mobilitas Pluss"	0,0	20,2
KIK		1 324,4	932,8
	Abikava „Keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekunud rahast vähese tähtsusega abi andmise tingimused“	617,0	185,6
	Ressursitõhususe VTA (auditid ja investeeringud)	125,5	173,3
	Kaugküttesüsteemide investeeringute toetamise tingimused	581,9	573,9
MES		268,1	107,4
	Otselaen vähese tähtsusega abina	62,9	18,8
	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate võlakohustuste tagamise kord (tagatiste kava)	205,2	88,6
PRIA		11 711,8	12 610,0
	MAK 2014–2020 meetme 19 „Toetus LEADERi kohalikule arengule” raames antav LEADER-projektitoetus	2 894,2	4 497,9
	MAK 2014-2020 meede 6.4 „Investeeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas”	5 786,5	4 380,8

	Turuarendustoetus MPKS ⁴⁷ alusel	528,8	553,0
	MAK 2014–2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid” raames antav põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus	693,5	851,6
	MAK 2014–2020 meetme 1 „Teadmussiire ja teavitus” tegevuse liikide „Koolitustegevuste korraldamine”, „Esitlus- ja teavitustegevuste korraldamine” ning „Ettevõtete külastuste ja õpiringide korraldamine” raames antav teadmussiirde ja teavituse toetus	20,2	20,9
	MAK 2014–2020 meetme 1 „Teadmussiire ja teavitus” tegevuse liigi „Pikaajalised programmid” raames antav teadmussiirde pikaajaliste programmide rakendamise toetus	52,8	93,8
	EMKF rakenduskava 2014–2020 meetme „Kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia rakendamine” raames antav kalanduspiirkonna kohaliku arengu strateegia rakendamise toetus	1 624,8	2 140,2
	MAK 2014–2020 meetme 16 „Koostöö” tegevuse liigi „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine” raames antava uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamise toetus	111,0	66,4
	MAK 2014–2020 meetme 16 „Koostöö” alameetme „Innovatsiooniklaster” raames antav innovatsiooniklastri toetus	0,0	5,4
RTK		1 785,9	2 553,8
	(Interreg V-A) EE-LV- Estonia-Latvia ⁴⁸	113,8	556,1
	Ettevõtjate elektriliitumiste pilootprogramm ⁴⁹	11,9	46,8
	Kesk-Läänemere programm 2014–2020 ⁵⁰	71,0	0,0
	Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise investeeringute toetus 2014–2020 ⁵¹	299,7	405,8
	Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks ⁵²	112,3	1,2
	Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks perioodil 2017–2023	0,0	145,7
	Regionaalsete kompetentsikeskuste arendamine ⁵³	0,0	73,6
	Starditoetus 2014–2020	1 177,2	1 324,6
SA Archimedes		0,8	33,6

⁴⁷ Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seadus.

⁴⁸ Registrile andmete esitamisega tegeles EAS. Abimeede on 01.09.2018 üle antud RTK-le.

⁴⁹ Abimeede on 01.09.2018 üle antud RTK-le.

⁵⁰ Rahastamisotsused tehakse programmi sekretariaadi poolt, mis asub Soomes. Enne 01.09.2018 asus EASis programmi Eesti infopunkt, millele oli muuhulgas pandud lepinguga kohustus kanda Eesti ettevõtetele antava abi andmed registrisse. Alates 01.09.2018 hakkas EASi kohustusi selles osas täitma RTK.

⁵¹ Abimeede on 01.09.2018 üle antud RTK-le.

⁵² Abimeede on 01.09.2018 üle antud RTK-le.

⁵³ Abimeede on 01.09.2018 üle antud RTK-le.

	Rakendusuuringute toetamine nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkonnades	0,8	8,8
	Tegevuse "Teaduse populariseerimine" alategevus "Teeme+"	0,0	24,8
SA Erametsakeskus	Erametsanduse toetamine metsaseaduse alusel	695,8	569,4
SA Innove		0,0	175,2
	Lapsehoiukohtade loomine ja teenusepakkumise toetamine	0,0	128,0
	Uudsete lahenduste väljatöötamine ja elluviimine sotsiaalvaldkonnas	0,0	47,2
SA KredEx		741,1	573,2
	Tingimused väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate laenu käendamiseks	316,3	420,2
	Ettevõtluslaenude ja pangagarantii käendus suurettevõtetele	346,0	0,0
	Laenude abikava "Tingimused ettevõtluslaenu väljastamiseks" raames	78,8	31,9
	Päikesepaneelide investeringutoetus	0,0	121,1
Narva LAÖA		60,6	6,9
	Narva alustavate ettevõtjate projektide kaasfinantseerimine	3,2	6,9
	Uusi töökohti loovate ettevõtjate toetamine	57,4	0,0
Tallinna Ettevõtlusamet		193,2	248,4
	Ettevõtte praktikajuhendaja toetus	28,7	16,0
	Mittetulundustegevuse toetus	0,0	88,5
	Toetus Eestis toimuvatel messidel osalemiseks	72,2	64,2
	Uute töökohtade loomise toetus	92,3	79,7
EITK	Intellektuaalomandi tugiteenused	4,8	0,0
Sihtasutus Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid		0,0	14,6
	Arengutoetuse kasutamise kord alates 2014	0,0	5,0
	Välisurgudele sisenemise toetuse andmise kord alates 2014	0,0	9,6
Sihtasutus Tallinna Teaduspark TEHNOPOOL	Interreg Central Baltic	0,0	29,2⁵⁴
Lääne-Nigula Vallavalitsus		12,8	25,1
	Ettevõtlustoetus	12,8	11,1
	Noarootsi Osavalla ettevõtlustoetus	0,0	2,0
	Tegevustoetus	0,0	12,0
Rõuge Vallavalitsus	Ettevõtlustoetus	0,0	4,0
Tallinna Kultuuriamet	Erinevad kultuurilised eesmärgid	330,8	437,9
Tallinna Spordi- ja Noorsooamet	Toetus Tallinn Hockey Weekendi korraldamiseks	0,0	10,0
TEHIK	Lepingud riiklikult aktsepteeritud autentimislahenduse, Mobiil-ID toe, väljaarendamiseks	41,0	0,0
Tartu Ülikool	Projekti Baltic TRAM raames osutatud teenused	2,8	19,9
Kokku vähese tähtsusega abi		38 283,6	40 750,5

⁵⁴ Kohustuste summa.

Üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi			
KIK		3 260,0	3 688,6
	Abikava „Keskonnakasutusest riigieelarvesse laekunud rahast vähese tähtsusega abi andmise tingimused“	2 814,6	2 851,2
	Veemajanduse infrastruktuuri arendamine (vana STS periood)	445,4	0,0
	Perioodi 2014-2020 veemajanduse infrastruktuuri arendamine	0,0	837,4
SA KredEx	Korterelamute rekonstrueerimise toetuse andmise tingimused	0,0	263,8
Lääne-Nigula Vallavalitsus	Tegevustoetus	0,0	10,0
Tori Vallavalitsus	Abi Tori Haldus OÜ-le (üksikud otsused) seoses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenusega	60,0	0,0
Kokku üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi		3 320,0	3 962,4
Vähese tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmiseks			
Maaeluministeerium	Vähese tähtsusega abi andmine üksikabina	3,0	0,0
Eesti Töötukassa		280,7	353,1
	Tööhõiveprogrammid 2014-2015 ja 2016-2017	140,6	156,2
	Toetused programmist Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks 2015-2020	46,6	71,3
	Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale (2016-2020)	93,5	125,6
Keskonnaamet	Loomade tekitatud kahju hüvitamine	461,5	621,9
KIK	Keskonnaprogramm 2014-2020	14,4	2,0
MES		142,9	33,7
	Abikava “Otselaen vähese tähtsusega abina”	24,7	13,5
	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele, mittetulundussektorile ja laenu finantseerijatele laenu andmise kord (laenamise kava)	0,0	5,2
	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate võlakohustuste tagamise kord (tagatiste kava)	118,2	15,0
PRIA		21,0	489,0
	Erakorraline toetus kartuli- ja avamaaköögivilja kasvatajatele	0,0	465,7
	Turuarendustoetus	4,4	5,1
	EMKF rakenduskava 2014–2020 meetme „Kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia rakendamine” raames antav kalanduspiirkonna kohaliku arengu strateegia rakendamise toetus	16,6	18,2
Rõuge Vallavalitsus	Ettevõtlustoetus	0,0	1,6
Kokku vähese tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmiseks		923,5	1 501,3
Vähese tähtsusega abi kalandussektoris			
Eesti Töötukassa		32,2	30,8

	Tööturuteenused 2014-2015 ja Tööhõiveprogramm 2016-2017	17,7	15,1
	Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks 2015-2020	8,5	5,1
	Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale (2016-2020)	6,0	10,6
Keskkonnaamet	Kala- ja merikotka poolt tekitatud kahju hüvitamine vesiviljelejatele ning hall- ja viigerhüljeste poolt tekitatud kahju hüvitamine kaluritele	35,6 ⁵⁵	37,2 ⁵⁶
PRIA	Kalandustoodete tootja ja töötaja koolitustoetus	5,6	0,8
MES	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate võlakohustuste tagamise kord (tagatiste kava)	0,0	27,5
Kokku vähese tähtsusega abi kalandussektoris		73,4	96,3
KOKKU vähese tähtsusega abi		42 600,5	46 310,5

⁵⁵ Seahulgas hall- ja viigerhüljeste poolt tekitatud kahju hüvitamine kaluritele 22,9 tuhat eurot ning kala- ja merikotka poolt tekitatud kahju hüvitamine vesiviljelejatele 12,7 tuhat eurot.

⁵⁶ Seahulgas hall- ja viigerhüljeste poolt tekitatud kahju hüvitamine kaluritele 24,5 tuhat eurot ning kala- ja merikotka poolt tekitatud kahju hüvitamine vesiviljelejatele 12,7 tuhat eurot.

Lisa VI

2017. JA 2018. AASTAL ANTUD RIIGIABI JA VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI ANDJATE LÕIKES (tuhat eurot)

Abi liik Abi andja	Horizontaalne riigiabi ja regionaalabi ning riigiabi üldmajandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks		Sektoraalne riigiabi		Väheste tähtsusega abi		Üldmajandushuvi väheste tähtsusega abi		Väheste tähtsusega abi põllumajandus- toodete tootmiseks		Väheste tähtsusega abi kalandussektoris		KOKKU	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
KaM	0,0	400,0			50,0	80,0							50,0	480,0
KeM	15 952,5	30 356,9			101,2	124,5							16 053,7	30 481,4
KuM	39 788,7	58 589,7			457,0	209,4							40 245,7	58 799,1
MKM	3 570,7	3 433,3	0,0	3 700,0									3 570,7	7 133,3
MeM	0,0	1 365,0	699,6	786,3					3,0	0,0			702,6	2 151,3
RAM					0,0	3,0							0,0	3,0
SiM					0,0	43,3							0,0	43,3
AS Elering	77 472,3	86 566,4											77 472,3	86 566,4
EAS	7 370,4	11 619,3			12 999,5	11 886,7							20 369,9	23 506,0
Eesti Töötukassa	61,7	147,5			7 463,4	9 994,2			280,7	353,1	32,2	30,8	7 838,0	10 525,6
EITK					4,8	0,0							4,8	0,0
ETAG					38,6	58,0							38,6	58,0
Keskkonnaamet									461,5	621,9	35,6	37,2	497,1	659,1
KIK	16 919,4	32 210,6			1 324,4	932,8	3 260,0	3 688,6	14,4	2,0			21 518,2	36 834,0
KULKA	2 014,9	1 339,7											2 014,9	1 339,7
MES	197,1	33,1	141,0	68,5	268,1	107,4			142,9	33,7	0,0	27,5	749,1	270,2
PRIA/MTA	63 044,2	34 785,00	8 490,1	11 008,3	11 711,8	12 610,0			21,0	489,0	5,6	0,8	83 272,7	58 893,1
RIA	7 678,0	6 562,1											7 678,0	6 562,1
RTK	2 473,5	9 924,6			1 785,9	2 553,8							4 259,4	12 478,4
SA Archimedes	951,3	2 092,9			0,8	33,6							952,1	2 126,5
EFI	6 478,0	3 809,4											6 478,0	3 809,4
SA Erametsakeskus					695,8	569,4							695,8	569,4
SA Innove					0,0	175,2							0,0	175,2
SA KredEx					741,1	573,2	0,0	263,8					741,1	837,0

TLN Ettevõtlusamet					193,2	248,4								193,2	248,4
SA Tallinna INK					0,0	14,6								0,0	14,6
Tartu Ülikool					2,8	19,9								2,8	19,9
TTJA	2 184,7	1 589,6	8 475,8	2 870,2										10 660,5	4 459,8
TEHIK					41,0	0,0								41,0	0,0
Narva LAÖA					60,6	6,9								60,6	6,9
Tori VV							60,0	0,0						60,0	0,0
Lääne-Nigula VV					12,8	25,1	0,0	10,0						12,8	35,1
Rõuge VV					0,0	4,0			0,0	1,6				0,0	5,6
VTTA			1 952,2	0,0										1 952,2	0,0
TLN Kultuuriamet	692,3	924,2			330,8	437,9								1 023,1	1 362,1
TLN Linnakantselei	0,0	58,5												0,0	58,5
Tallinna SNA					0,0	10,0								0,0	10,0
TEHNOPOOL					0,0	29,2								0,0	29,2
KOKKU	246 849,7	285 807,8	19 758,7	18 433,3	38 283,6	40 750,5	3 320,0	3 962,4	923,5	1 501,3	73,4	96,3	309 208,9	350 551,6	
sh:															
riigiabi	246 849,7	285 807,8	19 758,7	18 433,3										266 608,4	304 241,1
vähese tähtsusega abi					38 283,6	40 750,5	3 320,0	3 962,4	923,5	1 501,3	73,4	96,3	42 600,5	46 310,5	